

LUSTILUGU

Eesti naisrühmatants

Tantsu on loonud ja kirjeldanud Ülle Fershel 1989/90. aastal Lääne-Virumaal. Rahvamuusika, seadnud Ahto Nurk.

Tants on lustlikult hoogne. Esile tuleks tuua naiste iseloomude omapära: uhkust, kavalust, lõbusust, pirtsakust. Kes trumpab kelle üle? Kes on kenam? Kes suudab rohkem tähelepanu äratada?

PÕHISAMMUD

Taktimõõt 2/4

1. Kõnnisammud kandastakuga

Sooritatakse nelja takti vältel.

Takt 1. Parema jalaga alustades astutakse takti I ja III osal kaks pikka ülekannasammu ette. Jalad on põlveliigesest lõõgastatud, käed puusal ja ülakeha töötab vastandliikumise põhimõttel kaasa: parema jala sammu puhul pööratakse ette vasak õlg.

Takt 2. I osal astutakse parema jalaga samm ette, tõustakse kõrgele päkkseisu ja tõmmatakse seelik laiali. III osal tuuakse vasak jalg parema jala juurde ja lõõgastatakse põlveliigesed.

Takt 3. Korratakse 1. takti tegevust.

Takt 4. I osal astutakse parema jalaga samm ja tehakse veerandpööre vasakule. III osal asetatakse sirutatud vasak jalg kõrvale kandastakusse. Tugijalg on põlveliigesest kõverdunud ning kere kallutatakse kannal oleva jala poole. Põhisammu alustatakse ka vasaku jalaga ja kannale asetatakse siis parem jalg.

2. Vahetussamm sääreheitega

Sooritatakse kahe takti vältel.

Takt 1. Parema jalaga astutakse kõrvalsamm.

Takt 2. I osal astutakse parema jalaga veel üks samm paremale. II osal libistatakse vasak jalg parema juurde ja III-IV osal heidetakse sääre sirutatud põiaga parema jala taha. Kere painutatakse vasakule.

Järgmist sammu alustatakse vasaku jalaga.

3. Galopisamm

Taktis tehakse kaks galopisammu.

4. Galopisamm sääreheitena

Sooritatakse kahe takti vältel.

Takt 1. Parema jalaga alustades liigutakse kahe galopisammuga paremale.

Takt 2. I osal astutakse parema jalaga veel üks samm paremale. II osal libistatakse vasak jalg parema juurde ja III-IV osal heidetakse sääär sirutatud põlga parema jala taha. Kere painutatakse vasakule.

Järgmist sammu alustatakse vasaku jalaga.

5. Samm sääreheitena põlveliigesest nõtkudes

Sooritatakse nelja takti vältel. Käed on seelikus.

Takt 1. I osal astutakse parema jalaga samm paremale, III osal heidetakse vasaku jala sääär parema jala sääre taha. Ülakehast painutatakse veidi vasakule ja vaadatakse paremal oleva tantsija poole.

Takt 2. Korratakse eelmise takti tegevust vasaku jalaga alustades. Ülakeha painutatakse veidi paremale ja vaadatakse vasakul oleva tantsija poole.

Takt 3. I osal tuuakse jalad ummisseisu, seelik tõmmatakse laiali. III osal kõverdatakse järsult põlveliigesed ning parem külg pööratakse ette.

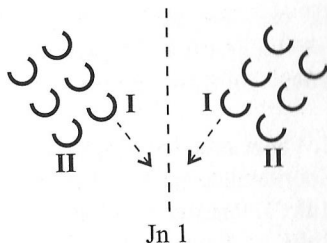
Takt 4. I osal sirutatakse ja seistakse otse. III osal kõverdatakse järsult põlveliigesed ja ette pööratakse vasak külg. 3.-4. taktil on vaade suunatud lava esikülje poole.

TANTSU KIRJELDUS

Taktimõõt 2/4

OSAVÕTJAD. 12 tüdrukut.

LÄHTEASEND. Tantsijad seisavad paaris-kolonnis, 3 paari lava paremas, 3 vasakus tagumises nurgas (jn 1). Paaris-kolonnide lava tagakülje poolsed tantsijad moodustavad I ja esiküljepoolsed II kolonni.

EELMÄNG (4 takti)

Tantsijad seisavad lähteasendis.

I TUUR A-OSA (taktid 1-8 kaks korda)

Taktis 1-4. I kolonnide tantsijad liiguvad põhisammuga nr 1 (kõnnisamm kandastakuga) lava keskpunkti suunas. Vasakpoolsed alustavad parema ja parempoolsed vasaku jalaga. 4. taktil ollakse kandastakut tehes seljaga lava eesmise nurga poole.

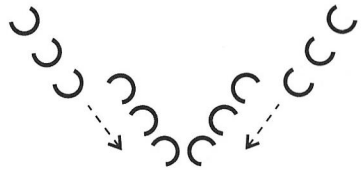
Taktid 5-7. I kolonni tüdrukud püsivad võetud asendis. II kolonni tüdrukud kordavad I kolonni tüdrukute tegevust ning tulevad lavale nende selja taha.

Takt 8. II kolonni tantsijad astuvad I osal sammu ja takti III osal lõppsammu, millega pöörduakse seljaga lava eesmise nurga poole. I kolonni tantsijad teevad poolpöörde kannal oleva jala poole ja toovad hüppega jalad kokku. Ollakse diagonaalidel paariviisi rinnati ning ühendatakse lava keskjoone poolsed käed õla kõrgusel (jn 3).

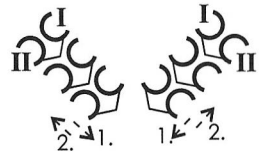
Taktid 1-2 teist korda. Lava keskjoone poolse jalaga alustades tantsitakse põhisammu nr 2 (vahetussamm sääreheitena). Liigutakse keskjoone suunas ja 2. takti III osal koos sääreheitena kõverdatakse ka ühendatud käed paariliste vahele, küünarnukk on suunatud üles.

Taktid 3-4 teist korda. Korratakse taktide 1-2 teist korda tegevust, kuid alustatakse teise jalaga ja liigutakse lava tagumiste nurkade suunas. Käed sirutatakse uuesti kõrvale ja 4. takti III osal käsi ei kõverdata.

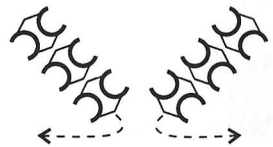
Taktid 5-6 teist korda. Võetakse süldvõte ja lava keskjoone poolse jalaga alustades liigutakse kahe galopisammu, sammu ja lõppsammuga juhtpaaride järel vastavalt joonisele 4 lava esiküljele kahte rinnati viirgu. 6. takti lõpuks on I kolonnide tantsijad lava esikülje pool, II tantsijad nendega rinnati (jn 5).

Jn 2

Jn 3

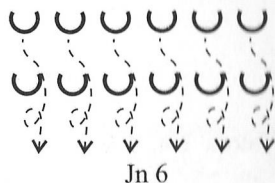

Jn 4

Jn 5

Taktid 7-8 teist korda. Parem õlg pööratakse ette, käed asetatakse puusale ja parema jalaga alustades vahetatakse kolme kõnni- ja lõppsammuga paarilisega kohad (jn 5). I viiru tüdrukud on nüüd tagumises viirus ja teevad sammu ning lõppsammuga 8. taktil poolpöörde päripäeva. Eesmiseks viiruks saanud tüdrukud teevad aga samal ajal täisringilise pöörde päripäeva. Liikumine lõpetatakse esipoolega lava esikülje poole (jn 6).

I TUUR B-OSA (taktid 9-16 kaks korda)

Taktid 9-12. Parema jalaga alustades tantsivad kõik põhissammu nr 5 (samm sääreheitega).

Takt 13. Tagumise viiru tüdrukud kordavad põhissammu nr 5 1. takti tegevust. Eesmise viiru tüdrukud astuvad I osal parema jalaga sammu küljele, III osal heidavad vasaku jala sääre taha, kallutavad kere ette-paremale ja viivad käed koos seelikuga ette kokku. Pilg on suunatud seelikule.

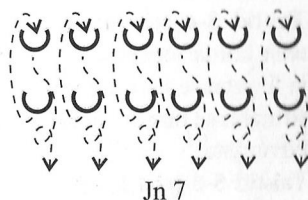
Takt 14. Tagumise viiru tüdrukud kordavad põhissammu nr 5 2. takti tegevust. Eesmise viiru tüdrukud astuvad vasaku jalaga sammu küljele ja asetavad III osal parema jala põlveliigesest sirutatult küljele kannale. Tugijala põlveliiges kõverdatakse, kere pööratakse veidi paremale ja kallutatakse ette ning seelik tõmmatakse tähtsalt laiali. Lõug on tõstetud ja vaadatakse otse.

Taktid 15-16. Eesmise viiru tüdrukud püsivad võetud asendis, jälgides pilguga tema eest mööduvat tantsijat. Tagumise viiru tantsijad tulevad vasakut kätt möödudes kolme kõnni- ja lõppsammuga eesmise tantsija ette ja teevad 16. taktil täisringilise pöörde päripäeva (jn 6).

Taktid 9-12 teist korda. Korratakse taktide 9-12 tegevust.

Taktid 13-14 teist korda. Korratakse sama tuuri taktide 9-10 tegevust.

Taktid 15-16 teist korda. Korratakse I tuuri A-osa taktide 7-8 teist korda tegevust. Viirud vahetavad taas kohad (jn 7). Käed on puusal.

II TUUR A-OSA (taktid 17-24 kaks korda)

Takt 17. Paarilised on järjestikku ning ühendatud vasakud käed sirutatakse

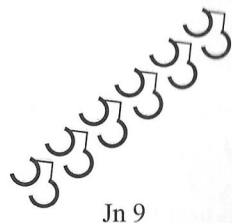
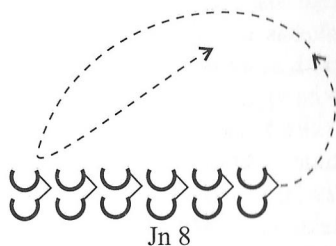
kõrvale, parema käega tõmmatakse seelik laiali. Vasaku jalaga alustades liigutakse juhtpaari järel kahe galopisammuga vastupäeva ringjoonele (jn 8). Kere kallutatakse veidi liikumissuunda ja ühendatud kätega tehakse kaar alt kõrvale, andes sellega liikumisele hoogu.

Takt 18. I osal astutakse vasaku jalaga samm küljele. Kere on sirutatud. III osal lõõgastatakse põlveliigesed ja parema jalga astutakse samm vasaku jala eest risti. Ühendatud käed kõverdatakse küünarliigesest tantsijate vahele, küünarnukk tõstetakse ja kere kallutatakse veidi paremale.

Takt 19. Korratakse sama tuuriosa 17. takti tegevust, jätkates liikumist vastupäeva. Ühendatud käed sirutatakse kõrvale.

Takt 20. Paarilised tõstavad ühendatud vasakud käed püstvõttesse ning tagumine paariline astub takti I osal vasaku jalaga sammu küljele. Takti III osal aga hüpatakse väikese hüppega oma paarilise ette ummisseisu. Parema käega tuuakse seelik I osal ette kinni ja III osal tõmmatakse taas lahti. Eesolev paariline seisab samal ajal paigal.

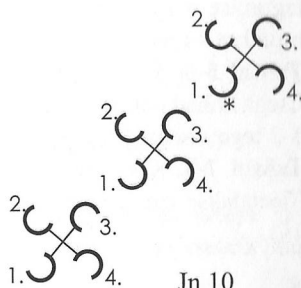
Taktid 21-24 ja 17-24 teist korda. Korratakse sama tuuri taktide 17-20 tegevust veel kolm korda. Jätkatakse liikumist juhtpaari järel diagonaalile suunaga eesmisest vasakust nurgast tagumisse paremasse nurka (jn 8 ja 9). Viimase hüppega moodustatakse kolm vasakukäeristi. Parem käsi on seelikus.

II TUUR B-OSA (taktid 25-32 kaks korda)

Takt 25. Tantsijad on mõtteliselt nummerdatud 1, 2, 3, 4 (jn 10). Parema jalaga alustades liigub rist nelja kõnnisammuga vastupäeva (jn 11). Tantsija 1 astub I osal parema jalaga sammu risti vasaku jala eest risti sisse ja III osal vasaku jalaga sammu veidi taganedes. Samal ajal viib ta parema käega seeliku vasakule ette kinni. Tantsijad 2, 3 ja 4 liiguvad kaks sammu edasi.

Takt 26. Tantsija 1 astub I osal parema jalaga sammu ette-paremale, liikudes sellega ristist

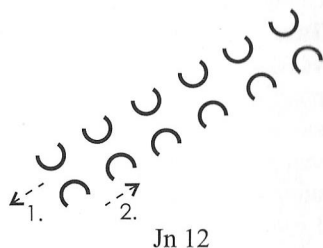
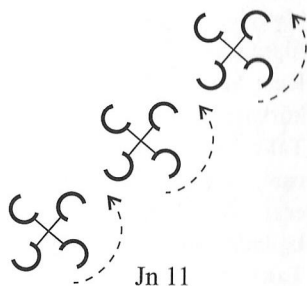

välja tantsija 2 selja taha ja III osal astub vasaku jalaga sammu edasi ning tõmbab samal ajal seeliku lahti. Tantsijad 2, 3 ja 4 liiguvad kaks sammu edasi.

Taktid 27-28. Jätkatakse liikumist vastupäeva, korratakse sama tuuri taktide 25-26 tegevust. Järgmisena astub sisse see tantsija, kelle ette tantsija 1 astus, ehk nüüd liigub tantsija 3 tantsija 4 selja taha. Kohta vahetav tantsija peab risti sisse astuma täpselt samast kohast, kust alustas tantsija 1, ehk sisseastujaks on alati risti eesmine vasakpoolne tantsija (jn 10). Rist liigub hoogsalt, 4 sammuga pool ringi.

Taktid 29-32. Korratakse veel kord sama tuuri taktide 25-28 tegevust ning taktidel 29-30 liigub tantsija 2 tantsija 1 selja taha ja taktidel 31-32 tantsija 4 tantsija 3 selja taha.

Taktid 25-32 teist korda. Korratakse eelmise kaheksa takti tegevust (jn 11). Liikumine lõpetatakse paarilisega rinnati kahes viirus (jn 12).

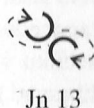
III TUUR A-OSA (taktid 1-8 kaks korda)

Taktid 1-2. Paarilised ühendavad lava vasaku eesmise nurga poolsed käed kõrvale, vabakäsi seelikus, ja liiguvad põhisammuga nr 4 (galopisamm sääreheittega) diagonaalil vasaku eesmise nurga suunas. Esimese sammuga kallutatakse kere veidi liikumissuunda ja ühendatud kätega antakse hoog alt kõrvale. 2. taktil, koos sääreheittega, kõverdatakse ühendatud käed paariliste vahele, küünarnukk on hoitud öla kõrgusel. Kere kallutatakse liikumissuunast ära.

Taktid 3-4. Korratakse eelmise kahe takti tegevust, kuid liigutakse parema tagumise nurga suunas. Ühendatud käed sirutatakse taas kõrvale (jn 12). Kere hoitakse sirgelt.

Taktid 5-6. Tantsijad asetavad käed puusale ja vahetavad paarilisega kohad põhisammu nr 1 (kõnnisammud kandastakuga) taktide 1-2 tegevusega. Paarilisest möödutakse vasakult (jn 13).

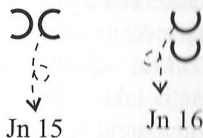
Taktid 7-8. Korratakse eelneva kahe takti tegevust, kuid 8. takt lõpetatakse reas paarilisega rinnati, küljega lava esikülje poole (jn 14).

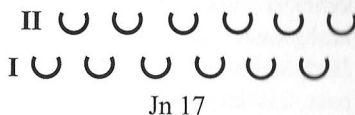
Taktid 1-4 teist korda. Korratakse sama tuuri taktide 1-4 tegevust ning liigutakse lava esikülje suunas ja tagasi (jn 14).

Taktid 5-6 teist korda. Vasaku küljega lava esikülje poole olev paariline teeb päkksammuga ühendatud käte all 1 1/4 ringilise pöörde vastupäeva ja lõpetab oma paarilise ees (jn 15). Teine paariline seisab paigal.

Taktid 7-8 teist korda. Korratakse eelneva kahe takti tegevust, kuid pöördega päripäeva liigub oma paarilise ette tagumine tantsija, möödudes eesolijast paremalt (jn 16). Liikumine lõpetatakse kahes esipoolega lava esikülje poole olevas viirus vikkelasendis (jn 17).

III TUUR B-OSA (taktid 33-40 kaks korda)

Taktid 33-36. Parema jalaga alustades tantsivad kõik põhisammu nr 5 (samm sääreheitena põlveliigesest nõtkudes). 33. ja 34. taktil III osal tehakse tugijalal hüpak. 35. taktil III osal pöörduvad eesmise viiru tantsijad veidi vasakule ja vaatavad taha paarilisele. Tagumise viiru tantsijad pööravad vasaku külje ette ja vaatavad eesolijale. 36. taktil on vastupidine tegevus.

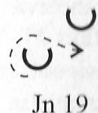

Taktid 37-38. Korratakse taktide 33-34 tegevust.

Taktid 39-40. Korratakse I tuuri A-osa taktide 7-8 teist korda tegevust. Viirud vahetavad kohad (jn 18).

Taktid 33-38 teist korda. Korratakse taktide 33-38 tegevust.

Taktid 39-40 teist korda. Korratakse taktide 35-36 tegevust, kusjuures eesmise viiru tantsijad teevad 40. taktil pooleringilise pöörde päripäeva. Nüüd ollakse paariviisi rinnati, üks paarilistest esipoolega, teine seljaga lava esikülje poole (jn 19).

IV TUUR A-OSA (taktid 41-48 kaks korda)

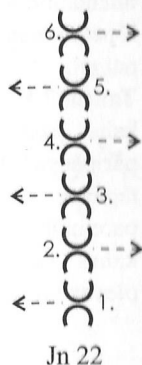
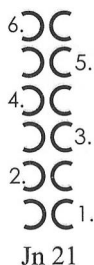
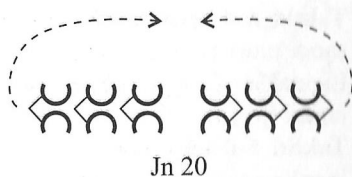
Taktid 41-42. Nelja galopisammuga liigutakse ringjoonele, kolm lava parempoolset paari vastu- ja teised päripäeva. Alustatakse liikumissuuna pool-

se jalaga ja samapoolsed käed ühendatakse kõrval (jn 20). Vabakäsi on seelikus.

Taktid 43-44. Ühendatud käed tõstetakse üles ning mõlemad paarilised teevad ühendatud käte all kolme kõnni- ja lõppsammuga täispöörde väljapoole, teineteisest lahku.

Taktid 45-48. Korratakse veel eelneva nelja takti tegevust. 48. takti lõpus kohtuvad juhtpaarid taga lava keskjoonel (jn 20).

Taktid 41-48 teist korda. Korratakse eelmise kaheksa takti tegevust, jätkates liikumist keskjoonel lava esikülje suunas (jn 21). Juhtpaariks saab lava paremalt poolt tulnud paar, teiseks paariks vasakult tulnud paar jne. 48. taktil lõpetatakse reas paarilisega rinnati (jn 22).

IV TUUR B-OSA (taktid 41-48 kaks korda)

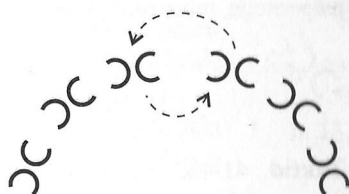
Taktid 41-42. Paarid nummerdatakse mõtteliselt (jn 22). Parema käega tõmmatakse seelik laiali, vasak käsi aga asetatakse paarilise paremale puusale. Põhisammuga nr 4 (galopisamm sääreheitena) liigutakse lava külgede suunas, paarisarvulised parema ja paaritu arvulised vasaku külje suunas.

Taktid 43-44. Korratakse eelmise kahe takti tegevust ja liigutakse keskjoonele oma kohale tagasi.

Taktid 45-46. Nelja galopisammuga liigutakse poolringjoonele (jn 23), seejuures vahetavad paarid nr 5 ja 6 vastupäeva kohad.

Takt 47. Tantsuvõtte vallandatakse ja käed on seelikuks. Paarilised on kõrvuti, esipool ringi keskme poole. I osal astutakse paarilisepoolse jalaga samm teineteise suunas, III osal heidetakse välisjala säär taha ning käed seelikuga tuuakse ette kokku.

Takt 48. I osal astutakse välisjalaga samm küljele paarilisest lahku. III osal asetatakse põlveliigesest sirutatud sisejalg hoogsalt küljele kannale ja tugijala põlveliiges kõverdatakse tugevasti. Seelik tõmmatakse järsult laiali. Kere kallutatakse ette ja vaade suunatakse paarilisele.

Taktid 41-42 teist korda. Kõik püsivad eelmisel taktil võetud asendis.

Taktid 43-48 teist korda. Paarilised võtavad süldvõtte ja suunajalaga alustades lahkuvad galopiga lavalt vastavalt joonisele 24.

